

ND-111

November-2023

LL.B., Sem.-V

304 (E) : Public Interest Lawyering

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 100

- સૂચનાઓ : (1) બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

1. “જનહિતવાદ રાજકારણીઓને તેમની હુકુમત અને સત્તાનો દુરુપયોગ કરતાં અટકાવે છે.” – આ વિધાનની સર્વોચ્ચ અદાલતના વિવિધ ચુકાદાઓ સહિત ચર્ચા કરો. 25

અથવા

1. જાહેર હિતવાદને સાંભળવાનો નિયમ સમજાવો. 25
2. “પોલીસ કસ્ટડીમાં થતાં અત્યાચારો રોકવા જાહેરહિત વિવાદ મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.” – આ વિધાન યોગ્ય કેસ-લો સહિત સમજાવો. 25

અથવા

2. ટૂંકનોંધ લખો : 25
- (1) ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં જનહિતવાદની અરજી કરવાની પ્રક્રિયા ગુજરાતની હાઈકોર્ટની પી.આઈ.એલ. રુલ્સ, 2010ની જોગવાઈઓ.
- (2) ભારતમાં જનહિતવાદનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

3. સ્ત્રીઓના અધિકારોનું રક્ષણ કરવામાં જનહિતવાદના પ્રદાનની કેસ-લો સાથે વિગતે ચર્ચા કરો. 25

અથવા

3. “જનહિતવાદ એ શાંતકાંતિ છે.” – આ વિધાનની ચર્ચા સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉચિત કેસ-લો સાથે કરો. 25

4. (A) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

20

- (1) જનહિતવાદ : પર્યાવરણ સુરક્ષા માટેનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય.
- (2) એમ.સી. મહેતા વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા (તાજ ટ્રેપેઝિયમ કેસ) (AIR 1997 SC 734)
- (3) વિશાખા વિ. સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન (AIR 1997 SC 3014)

4. (B) નીચેનાં વિધાનો સાચાં છે કે ખોટા તે દર્શાવો : (ગમે તે પાંચ)

5

- (1) જાહેર હિતની વકીલાતના ધ્યેયો મુકદ્દમાથી આગળ વધી શકે છે અને તેમાં હિમાયત, નીતિ સુધારણા અને સમુદાય સશક્તિકરણનો સમાવેશ થાય છે.
- (2) જાહેર હિતના વકીલો મુખ્યત્વે કેસ જીતવા અને તેમના ગ્રાહકો માટે નફો પેદા કરવા સાથે સંબંધિત છે.
- (3) જાહેર હિતના વકીલો વ્યક્તિગત વિવાદોને સંબોધવાને બદલે પ્રણાલીગત ફેરફાર કરવા માગતા, અસરની અરજીમાં સામેલ થઈ શકે છે.
- (4) જાહેર હિતની વકીલાત એ વિશિષ્ટ કાનૂની પ્રથા છે અને તે વ્યાપક સામાજિક અને કાનૂની ફેરફારોને નોંધપાત્ર રીતે પ્રભાવિત કરતી નથી.
- (5) જાહેર હિતની વકીલાત મુખ્યત્વે વ્યક્તિગત લાભ માટે વ્યક્તિગત ગ્રાહકોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી નથી.
- (6) જાહેર હિતના વકીલો હંમેશા સરકારી એજન્સી માટે કાર્ય કરે છે.

ND-111

November-2023

LL.B., Sem.-V

304 (E) : Public Interest Lawyering

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 100

Instructions : (1) Answer **all** the questions.

(2) Figures to the right indicate marks for each question.

1. "Public Interest Litigation restricts the politicians to exceed or abuse their jurisdiction and powers." Discuss this statement alongwith different decided cases of the Supreme Court of India. 25

OR

1. Explain Public Interest Litigation and Rule of Locus Standi. 25
2. "Public Interest Litigation plays a vital role to prevent custodial violence." Discuss this statement with suitable case laws. 25

OR

2. Write Short Note on : 25
- (1) The process for, before the High Court of Gujarat taking into consideration the provisions of the Gujarat High Court PIL Rules, 2010
- (2) The origin and development of Public Interest Litigation in India
3. Discuss in detail the role of Public Interest Litigation in protection of Rights of Women alongwith decided cases. 25

OR

3. "Public Interest Litigation is a Silent revolution." Discuss this statement with the decided cases of the supreme Court of India. 25

4. (A) Writes short note on the following : (Any two)

20

- (1) Public Interest Litigation: Best remedy to protect environment
- (2) M.C. Mehta vs. Union of India (Taj Trapezium Case) (AIR 1997 SC 734)
- (3) Vishakha vs. State of Rajasthan (AIR 1997 SC 3014)

4. (B) State whether the following statements are **true** or **false** : (Any five)

5

- (1) The goals of public interest lawyering may extend beyond litigation and include advocacy, policy reform, and community empowerment.
- (2) Public interest lawyers are primarily concerned with winning cases and generating profits for their clients.
- (3) Public interest lawyers may engage in impact litigation, seeking to create systemic change rather than addressing individual disputes.
- (4) Public interest lawyering is a niche legal practice and does not significantly influence broader societal and legal changes.
- (5) Public interest lawyering primarily does not involve representing individual clients for personal gain.
- (6) Public interest lawyers always work for government agencies.